

საავტორო და მომიჯნავე უფლებების დაცვის ფინანსური ეფექტები

სტუდენტები: სოფია კვარაცხელია

გიორგი ჭედია

გიორგი ონიანი

*სამაგისტრო ნაშრომი წარმოდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის
ბიზნესის სკოლაში მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნების
შესაბამისად*

პროგრამა

ბიზნესის ადმინისტრირება (მენეჯმენტი, საბანკო და საფინანსო საქმე).

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ირაკლი ღვალაძე, სამართალმცოდნეობის მაგისტრი.

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2015

სარჩევი

გრაფიკების ჩამონათვალი.....	III
თვალსაჩინოებების ჩამონათვალი.....	IV
აბსტრაქტი.....	V
I. შესავალი.....	1
II. ინტელექტუალური საკუთრების არსიდაისტორიული მიმოხილვა.....	2
2.1 ინტელექტუალური საკუთრება.....	2
2.2 წარმოშობის ისტორია	3
III. კანონმდებლობა	5
IV. საავტორო და მომიჯნავე უფლებები.....	7
4.1 საავტორო უფლებების არსი	7
4.2 მომიჯნავე უფლებების არსი	9
V. საერთაშორისო ორგანიზაციები და ხელშეკრულებები.....	12
5.1 <i>World Intellectual Property Organization (WIPO)</i>	12
5.2 <i>ბერნის საერთაშორისო კონვენცია</i>	13
VI. საავტორო უფლებები საქართველოში	15
VII. კომპ. პროგრამირების ბაზარი საქართველოში	16
VIII. საქართველოს საავტორო უფლებათა ასოციაცია.....	18
8.1 საქართველოს საავტორო უფლებათა ასოციაციის საქმიანობა.....	18
8.2 გატარებული ღონისძიებები	22
8.3 სტატისტიკური მონაცემები	27
IX. საავტორო და მომიჯნავე უფლებები აშშ-ში	29
9.1 აშშ-ს კანონი საავტორო და მომიჯნავე უფლებების შესახებ.....	29
9.2 ეკონომიკური მონაცემების ანალიზი.....	31
X. საავტორო და მომიჯნავე უფლებების ხვადასხვა ქვეყნებში.....	36
10.1 საავტორო უფლებები უკრაინაში	37
10.2 საავტორო უფლებები ლიტვაში	39
XI. კვლევა	42

11.1 კვლევის მომზადება	42
11.2 კვლევის შედეგების ანალიზი	44
XII. დასკვნა და რეკომენდაციები	51
გამოყენებული ლიტერატურა.....	55
დანართი.....	56

გრაფიკების ჩამონათვალი:

გრაფიკი №1: ასოციაციის წევრთა რაოდენობა.....	27
გრაფიკი №2: გაცემული ლიცენზიები.....	27
გრაფიკი №3:შეგროვებული ჰონორარები.....	28
გრაფიკი №4: გადახდილი ჰონორარები.....	28
გრაფიკი №5: აშშ-ს საავტორო უფლებების ინდუსტრია 2012 წლის მონაცემების მიხედვით.....	31
გრაფიკი №6: Other და Core copyright ინდუსტრიის წილების პროპორციული გადანაწილება.....	32
გრაფიკი №7:საავტორო უფლებების ინდუსტრიის ხვედრითი წილი მთლიან შიდა პროდუქტში (%).....	32
გრაფიკი №8:მთლიანი შიდა პროდუქტის და საავტორო უფლებების ინდუსტრიის ზრდის მაჩვენებელი: (%).....	33
გრაფიკი №9: აშშ-ს საავტორო უფლებების დასაქმების ხვედრითი წილი.....	34
გრაფიკი №10:საავტორო უფლებების გაყიდვიდან და ექსპორტიდან მიღებული შემოსავლები.....	34

გრაფიკი №11: სხვადასხვა ინდუსტრიების მონაცემები ექსპორტიდან მიღებული შემოსავლების მიხედვით.....	35
გრაფიკი №12: საავტორო უფლებების ინდუსტრიის ხვედრითი წილი და დასაქმების მიხედვით ეკონომიკაში	36
გრაფიკი №13: საავტორო უფლებების ინდუსტრიის და საქმების ხვედრით წილი სხვადასხვა ქვეყნის მთლიან დასაქმებაში.....	36
გრაფიკი №14: დასაქმება.....	37
გრაფიკი №15: სხვადასხვა ინდუსტრიის ხვედრითი წილი ქვეყნის ეკონომიკაში უკრაინის მაგალითზე.....	39
გრაფიკი №16: 2013-2014 წლებში გაცემული ჰონორარები დარგების მიხედვით ლიტვაში.....	41
გრაფიკი №17: ლიტვის საავტორო უფლებების ინდუსტრია.....	41

თვალსაჩინოებების ჩამონათვალი:

თვალსაჩინოებები №1 გამოკითხვის შედეგები.....	46
თვალსაჩინოებები №2 გამოკითხვის შედეგები.....	46
თვალსაჩინოებები №3 გამოკითხვის შედეგები.....	48
თვალსაჩინოებები №4 გამოკითხვის შედეგები.....	49
თვალსაჩინოებები №5 გამოკითხვის შედეგები.....	50

აბსტრაქტი

სამაგისტრო თემას წარმოადგენს საავტორო და მომიჯნავე უფლებების დაცვის ფინანსური ეფექტები. მთავარ მოტივაციას თემის არჩევისას წარმოადგენდა საავტორო უფლებების ინდუსტრიის კვლევა. სფერო საკმაოდ განვითარებულია უცხოეთში და დავინტერესდით მისი პოტენციის გაგებით ადგილობრივ ბაზარზე. შევარჩიეთ სხვადასხვა მეთოდოლოგია თემის შესასწავლად. მოვახდინეთ ინფრომაციების მოძიება და მათი ანალიზი. ჩავატარეთ როგორც მეორადი, ასევე რაოდენობრივი კვლევა. გავეცანით საავტორო უფლებების წარმოშობის ისტორიას საქართველოსა და უცხოეთის მაგალითზე. მოკლედ აა განხილული კანონმდებლობის მნიშვნელოვანი მუხლები. თემაში აღნიშნულია ყველა ის მნიშვნელოვანი ღონისძიება, რომელიც გატარდა სფეროს განვითარებისთვის, ასევე დეტალურადაა აღწერილი მათ მიერ მიღწეული შედეგები. აღწერილია ინდუსტრიის განვითარების ქრონოლოგია. უცხოურ პრაქტიკაზე დაყრდნობით აშკარაა საავტორო უფლებების ინდუსტრიის მნიშვნელოვანი გავლენა ქვეყნის ეკონომიკაში. იკვეთება მისი დიდი პოტენცია ადგილობრივ ბაზარზე. ჩატარებული რაოდენობრივი კვლევა გვამღებს არგუმენტირებული ანალიზისა და რეკომენდაციების გაკეთების შესაძლებლობას. საქართველოში რამდენიმე ორგანიზაციაა დაკავებული იმ პროდუქციის წარმოებით, რომელსაც საავტორო უფლება იცავს. მათ შორის არაა მძაფრი კონკურენცია, თუმცა არსებობენ ლიდერები. ადგილობრივ ბაზარზე მომხმარებლების უმეტესი ნაწილი „უბილეთო მგზავრია“. მათი მხრიდან პროდუქციის მოხმარების სიხშირე საკმაოდ მაღალია. ცნობილია კანონის არსებობის შესახებ, თუმცა ჭარბობს არალეგალური სარგებლობის შემთხვევები. ჩვენ დავინტერესდით მომხმარებლის ფასეულობის გარკვევით. შედეგმა გვიჩვენა, რომ ადგილობრივ ბაზარზე უპირატესობა ენიჭება მაღალ ხარისხიან და ფასიან პროდუქტს. მომხმარებლები მზადაა დათმონ ფინანსური რესურსები ხარისხის სანაცვლოდ. ეს კიდევ უფრო მეტყველებს ინდუსტრიის მაღალ პოტენციაზე. საჭიროა მეტი ეფექტური ღონისძიებების გატარება, წამახალისებელი კამპანიების ჩატარება, რომ მივიღოთ მეტი ეფექტი. ინდუსტრიის განვითარება აუცილებლად მოიტანს დადებით ეფექტურ შედეგს.